SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

VOL. XCVI. No. 84. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 6, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 6-го ТРАВНЯ 1989 Ч. 84 РІК XCVI.

Пам'ятайте про Україну!

„УКРАЇНА КИПИТЬ", — КАЖУТЬ КОМЕНТАТОРИ

Ню Йорк. — Деякі щоденники зі середи, 3-го травня ц.р., помістили цікаву статтю синдикованих коментаторів Ровленда Еванса і Роберта Новака п.н. „Експльозія націоналізму в Україні може спровокувати найбільш суворі репресії".

На початку своєї статті автори говорять про те, що з тихою згодою КҐБ нтисовєтські провідники прибалтійських країн ще на початку ц.р. поїхали до Львова щоб повчити українських патріотів як повести справи національної політики з мінімальним ризиком офіційного покарання.

В дальшому пояснюється що Україна може стати тереном найбільше небезпечних національних повстань в Совєтському Союзі, що може завдати більш смертельний удар імперії, як заворушення у Вірменії, Грузії чи прибалтійських країнах Латвії, Естонії, Литви.

Ясним стає чому Міхаїл Ґорбачов не звільнив з посту Володимира Щербицького, генсека Комуністичної партії України, звільняючи скрізь старих комуністичних консерватистів, бож хто краще може втримати 40 міл. українців під покришкою. Щоб КҐБ не перешкодило цим приватним викладачам з Естонії навчати політичних маневрів в Україні проти Кремля вказує на дилему М. Ґорбачова, що гласність наштовхує до відкритих політичних маневрів і плюралізму, які неминучо приведуть до ще більших вимог. А тоді страхіття, що заіснували 9-го квітня на вулицях Тбілісі не будуть останньою сутичкою з насильством. Офіційні чинники гогорять, що сам М. Ґорбачов дав наказ щоби військо інтервеньювало в тбіліських заворушеннях, одначе сумніваються в тому чи знав він про те, що вживатимуть отруйних ґазів і загострених лопат для „успокоювання" зворохоблених громадян. В результаті розлючене вояцтво накинулось на демонструючих, а вислідом цього були убивства. Одначе виглядає, що військове начальство сподівалося того, бо ще заздалегідь повідомило місцеві лікарні, щоби були готові на можливі жертви.

Автори наводять й приклади про те, що навіть сьогоднішній комсомол думає і діє куди більш самостійно. Бо коли кореспондент „Радіо Свобода" потелефонував до комсомольської газети у Тбілісі „Молодь Грузії", щоби дістати наочні звідомлення, то один з кореспондентів газети, довго не думаючи, прочитав йому вістку, що була готова до друку в їхній газеті, але ще не була одобрена властями. Очевидно, що „Радіо Свобода" негайно вістку подало на хвилях етеру до Совєтського Союзу, а вже до 24-ох годин цю вістку надрукувала газета „Молодь Грузії".

Такі та інші приклади трапляються тепер все частіше та ставлять М. Ґорбачова під тиск, зокрема діячі різних національностей, що були насильно включені в Совєтський Союз в 1920-их роках. З них найбільше голосними це прибалтійські народи, які дозволяють собі на куди відважніші кроки, як інші, а це їм обходиться безкарно. Тому М. Ґорбачов не має одностайної політики перебудови щодо всіх національностей, що входять в склад Совєтського Союзу, а радше покладається на свої особисті відчуття при тому придержуючись системи „вичікування і обсервації".

„Ця його ніби невтральна настанова може дуже скоро змінитися, зокрема як протисовєтські патріоти в Естонії, Грузії, Україні та Вірменії почнуть осягати небажані урядом успіхи серед населення. Тоді М. Ґорбачов буде мати тільки один вибір: розправитися з ними так, що події в Тбілісі будуть виглядати, як пікнік", — закінчують статтю ці відомі аналітики.

„ПРИРІКАЄМО ВСЕБІЧНУ ДОПОМОГУ"

(ВЕЛИКОДНЄ СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА ДО БРАТІВ І СЕСТЕР В УКРАЇНІ, ПЕРЕДАНЕ ЧЕРЕЗ РАДІО В УКРАЇНУ В НЕДІЛЮ, 30-ГО КВІТНЯ Ц.Р.)

Дорогі й улюблені!

Вам, що ще й досі живете в умовах поневолення, шлю із глибини мого серця радісне Великоднє вітання — Христос Воскрес!

Це вітання не тільки радісне, воно й оживляє кожну людину, особливо знесилену, немічну та знедолену постійною тривогою за себе і своїх дітей. Це вітання подає також надію тим, що живуть не лише для себе і собі в догоду, але і для свого народу та рідної Церкви.

Як відомо, найбільше терпінь та знущань зазнають ті народи, що їм доля судила жити в межах великих імперій. Визволялись ті народи із пекла неволі і звичайно тоді, коли сума терпінь доводила їх до внутрішньої взаємної любови і всеохоплюючого об'єднання та віри в силу Творця Вселенної, а в християнську еру — у Христа Спасителя та Його Святу Церкву.

Український народ та його Церква Православна

(Закінчення на стор. 4)

„Чорнобиль — це незагоєна рана"

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Під таким заголовком німецький щоденник „Франкфуртер Альґемайне Цайтунг" помістив репортаж з Білорусі, де наслідки аварії в Чорнобилі перед трьома роками все ще створюють велику проблему. П'ята частина цілої землі, що призначена на обробку, є ще досі радіоактивна, як це ствердив публічно перший секретар КП Білорусі Ковальов. Він теж признався до того, що в найбільш занечищеному радіоактивністю районі біля Гомеля 103,000 осіб — постійно перевіряється висоту радіоактивности.

Про силу цієї радіоактивности в Білорусі пише багато місцева преса, а в совєтській телевізії говориться про те, що Білорусь це „незагоєна рана". При тому пригадують, що в перших тижнях та місяцях після злощасного 26-го квітня 1986 року частина Білорусі, віддалена лише на 250 кілометрів від місця катастрофи, зовсім не була евакуована та ніхто не остеріг про небезпеку її мешканців. Навіть, як пише німецька газета, коли звідтіля зателефонувала до одного західнього журналіста знайома жінка в повній розпуці, що людям випадає несподівано усе волосся, Москва заперечила цю вістку. Щойно тепер перед кількома тижнями білоруські власті подали публічно до відома цілі табелі, де і скільки радіоактивности є на їхньому терені. Ці терени поділені на чотири частини з одної з яких виевакували 24,700 осіб із 107 сіл.

Понад 100,400 гектарів урожайної землі стоїть тепер облогом і видано понад більйон рублів на поборювання в ній радіоактивности. Але, як пишуть, розмір нещастя є більший, як усі сподівалися. 103,000 мешканців найбільш занечищених сіл дістають 30 рублів місячно й 25 відсотків більше платні, як відшкодування за втрачення своїх господарств і конечність купувати усі земельні добра, які перед тим вони мали зі своєї землі.

О. НОРТ ПРОВИНИВСЯ У ТРЬОХ ВИПАДКАХ

О.Норт і дружина Бетсі виходять із судової залі.

Вашінгтон. — У четвер, 4-го травня ц.р., лава присяжних закінчила свої роздумування над долею підполковника Олівера Норта, котрого оскаржено у 12-ох кримінальних злодіяннях пов'язаних з Іран-контра аферою. Лава присяжних винесла своє рішення відкидаючи дев'ять з 12-ох обвинувачень та визнала за О. Нортом вину у знищенні документів, у прийнятті у формі подарунку суми 13,800 дол. на спорудження електронічної охоронної системи своєї посілости і за те, що допомагав і був співучасником у різного рода перешкодах Конґресові при перевірці Ірано-контра афери.

Заключні рішення лави присяжних офіційно оголосив суддя Ґергард Ґізелл при закритих дверях у судовій залі зе проходила ціла розправа. Підсудний О. Норт вислухав ці рішення лави присяжних з питомим йому спокоєм військовика, тільки опісля заявив кореспондентам засобів масової інформації, що в дальшому ході справи „ми будемо вповні регабілітовані". Оскарження в яких визнано О.Норта винним потягають за собою можливість 10-літнього ув'язнення і 750,000 дол. кари.

Експерти твердять, що визнання його винним у знищенні документів може мати погані наслідки, якщо не буде відкинено в апеляційних судах, бо тоді О. Нортові буде заборонено мати будь-який урядовий пост і втрату його військової пенсії в сумі 23,000 дол. річно.

Суддя Г. Ґізелл назначив 23-го червня днем присуду для О. Норта, який є вільний на власну запоруку.

Як звичайно, в Америці є різні відгуки на висліди лави присяжних, одні вдоволені, інші ні, залежно з ким ведеться опит. Все ж таки відчувається загальне вдоволення, що не визнано Норта винним у всіх оскарженнях. Приятелі і прихильники О. Норта вірять у повну регабілітацію, а вороги зокрема ті, що є з протилежної партійної сторони, вірять, що його засудять.

30,000 ЛЬВІВ'ЯН ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ МАНІПУЛЯЦІЙ У ВИБОРАХ

ВИМАГАЛИ ВИЗНАННЯ ТРИЗУБА І СИНЬО-ЖОВТИХ КОЛЬОРІВ ЯК НАЦІОНАЛЬНИХ СИМВОЛІВ

Джерзі Ситі, Н.Дж. (Б. Н.). — Як інформують телефоном зі Львова члени Української Гельсінкської Спілки, в середу, 3-го травня ц.р., відбулася у Львові найбільша досі числом демонстрація українського населення.

Згідно з телефонічними інформаціями, що їх передав Богдан Горинь, біля 30,000 осіб взяло участь в тому зібранні, щоб запротестувати проти махінацій місцевих партійних чиновників, які не допускають кандидатів на додаткові вибори, що мають відбутися в неділю 14-го травня. Зібрані не побоялися перестороги, яка була вміщена у пресі, що усі демонстрації у місті є заборонені. Головним промовцем на демонстрації був Б. Горинь.

Поміж зібраними можна було бачити синьо-жовті національні прапори. Зібрані постановили, між іншим, вимагати від урядових властей привернення і визнання тризуба і синьо-жовтих кольорів як національних символів. Демонстранти проголосували бойкотування виборів 14-го травня хіба, що вони будуть відкриті для всіх кандидатів, а зокрема для Івана Драча і Романа Іваничука, які є провідними діячами національного відродження в Україні. Зібрані заявили також свою солідарність із Грузією та однохвилинною мовчанкою пом'янули жертви демонстрацій в Тбілісі.

Чергова демонстрація заповіджена на суботу, 13-го травня, в навечер'я додаткових виборів.

Московські дисиденти закликають не піддаватися провокаціям

Кореспондент газети „Вашінгтон Таймс" Мартін Сіфф повідомив, що до аґентства „Франс-Пресс" надійшов лист московських дисидентів, в якому вони закликають неофіційні групи народного руху всіх республік не піддаватися провокаціям, щоб не дати органам влади змогу застосувати „крайні заходи".

„Складається враження, — пишуть автори листа, — що певні державні органи навмисно створюють ситуацію, яка призводить до кривавих подій", як наприклад сталося в республіках Кавказу й Середньої Азії. Згадують автори листа і про новий закон, прийнятий Президією Верховної Ради СССР 8-го квітня цього року. Цей закон дає право відновити репресії часів застою ще в жорстокішому варіянті.

Як відомо, 21-го квітня було повідомлення ТАСС, що в московському метро нібито виявили дві саморобні бомби, підкладені „націоналістами". Ліберали вважають, що ніяких бомб взагалі не було, але якби навіть були, то те, як це подала партійна преса, свідчить про спрямовану провокацію з метою розпочати масові розправи з активістами народних рухів й також з метою дискредитувати ґорбачовські реформи.

На думку авторів листа, в ЦК КПСС і в КҐБ існують сили, які мріють усунути Ґорбачова. Така загроза існуватиме доти, доки в Політбюро залишаються Володимир Щербицький і Єгор Ліґачов. Багато хто вважає, що до їхнього крила також належить Віктор Чебріков, котрий хоч і пішов з КҐБ, повернувшись на партійну працю, але займає високе становище і користується досить необмеженою владою.

Ліберали побоюються, що після останньої чистки в ЦК КПСС консерватисти чинитимуть Ґорбачову більш жорстокий опір. Тому автори закликають до обережности, щоб не дати відповідним органам влади спровокувати небажані ситуації для демократичних рухів і для мирного демократичного поступу.

Поштовхом до зростаючої тривоги і написання цього листа стала резолюція, прийнята 21-го квітня членами Академії Наук СССР. В ній сказано, що сили, які виступають проти ґорбачовських реформ, стають більш впливовими і активнішими. Понад 1,000 науковців, які прийняли згадану резолюцію, вважають, що головною зброєю консерватистів є приховування і викривлення правдивої інформації.

Лист підписали: Лев Тімофєєв, Лариса Богораз, Софія Калістратова і Глєб Якунін.

Редактор Енциклопедії Діяспори їде до Австралії

Чикаґо (ЕУ-Д). — Від 11-го до 31-го травня ц.р. проф Василь Маркусь, редактор Енциклопедії Української Діяспори (ЕУ-Д), перебуватиме в Австралії у справах організації співробітників четвертого тому ЕУ-Д, що буде присвячений українським поселенням в Австралії, Азії та Африці. Головним місцем перебування В.Маркуся буде Мельбурн, звідки він роїжджатиме до інших осередків, а саме Сиднею, Аделаїди, Канберри, Бризбейну та інших місць. На 27-го травня передбачено цілоденну редакційну конференцію в Мельбурні з участю співробітників з різних осередків. Організацією конференції займається проф. Марко Павлишин, заступник редактора австралійського тому ЕУ-Д.

Крім зустрічі з співробітниками на місцях проф. В. Маркусь виголосить доповіді для ширшого громадянства про зміст і методику праці над ЕУ-Д. Він також доповідатиме на інші теми в осередках НТШ та в кількох австралійських університетах.

Організацією поїздок редактора ЕУ-Д займається австралійська група Фундації Енциклопедії Українознавства, що її очолює інж. Мирослав Болюх, та Наукове Товариство ім. Шевченка в Австралії на чолі з головою д-ром Романом Микитовичем.

Проф. В. Маркусь від'їде з Австралії до Західньої Европи, де на початку червня 1989 року візьме участь у засіданні редакційної колеґії ЕУ-Д в Сарселі та проведе низку розмов із співробітниками п'ятого (Західня Европа) та шостого (Східня Европа) томів ЕУ-Д.

Хор „Бурлака" виступить в Юніон і Вашінґтоні

Вашінгтон. — Після великих успіхів у Канаді, Америці та Европі 50-членний чоловічий хор „Бурлака" з Торонто, Канада, при Станиці Братства кол. Вояків І-ої Дивізії УНА, під диригентруою Олега Хміля та при фортепіяновому супроводі Талі Михальчук відвідає Юніон, Н.Дж. та столичне місто Вашінгтон у суботу та неділю, 20-го і 21-го травня ц.р. із двома концертами, якими відзначить 175-ліття з дня народження Тараса Шевченка, 50-ліття Карпатської України та роковини смерти Головного Отамана С. Петлюри і полковника Євгена Коновальця.

В програмі концертів пісні шевченківські, історичні та релігійні.

Концерт у Юніон відбудеться у суботу, 20-го травня, о год. 7-ій вечора в Бирнст джуніор гай скул, Морріс і Колдвелл аве. В неділю, 21-го травня, о год. 11:15 хор „Бурлака" співатиме Службу Божу в українському католицькому соборі, 4250 Гейрвуд ровд, Н.Е. у Вашінгтоні, а о год. 3-ій по полудні — концерт, Панахидою перед пам'ятником Т. Шевченкові й зложенням вінка о год. 7-ій вечора, хор „Бурлака" закінчить своє перебування у Вашінгтоні. Концерти спонзорує Година Українських Мельодій Романа Мартиновича.

В Чикаґо влаштовують концерт на потреби УГС

Чикаґо (О.П.) — Філія ОДУМ, Товариство Одумівських Приятелів та корпорація утримання дому ОДУМ „Свобода" влаштовують концерт художнього слова артиста Ростислава Василенка з Канади. Його виступ відбудеться в неділю, 21-го травня ц.р., о год. 1-ій дня в домі ОДУМ, 2116 Вест Чикаґо аве.

Р. Василенко є колишнім професійним артистом театру ім. Івана Франка в Києві. Живучи в Австралії, під його керівництвом там поставлено цілий ряд українських п'єс. В Америці й Канаді він багато разів виступав з доповідями та мистецькими читаннями на різних святочних імпрезах відомих українських громадських та політичних діячів.

В програму концерту входить героїка, гумор та сатира. Увесь прихід з цієї імпрези призначений для праці Української Гельсінської Спілки, яка прикладає всі старання щоб пробудити українську громадськість в Україні до змагань за духовне й фізичне існування.

Перед імпрезою, буде приготована жіноцтвом одумівських приятелів перекуска. Паркувати авта можна на площі Богдана Гладкого, побіч дому ОДУМ.

В неділю, 28-го травня ц.р., о год. 1-ій в домі ОДУМ виступить Валентин Мороз з Торонто з доповіддю на тему „Гласність, українські шанси і хто після Щербицького?".

З'ЇЗД УПІСТІВ

Філядельфія. — XX-ий З'їзд Товариства кол. Вояків УПА ім. ген-хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки в ЗСА відбудеться 13-14-го травня ц.р. в Українському Освітньо-Культурному Центрі. Реєстрація делеґатів в суботу, 13-го травня, о год. 9-ій ранку. Початок нарад з'їзду о год. 10-ій ранку. Там же в год. 7-ій вечора відбудеться бенкет з промовою, привітами та мистецькою частиною.

Появилося нове число журналу „Бандура"

Ню Йорк. — На днях вийшов друком музично-літературний журнал „Бандура" числа 27-28-ме — за січень-квітень 1989 рік; видає цей журнал Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку; головний редактор: Микола Чорний; графічне оформлення цього квартальника: В. Пачовський.

Число цього журналу присвячене 175-річчю з дня народження Тараса Шевченка. Крім цього читач може в ньому прочитати статті на тему бандури та репортажі з Південної Америки, вістки про ансамбль „Бандура" у Франції, дописи з Югославії, Німеччини, Канади та інших країн світу, де відбувалися концерти хорових ансамблів та бандур. Увесь журнал прикрашений ілюстраціями.

Квартальник „Бандура", в ціні 14 долярів річно, можна замовляти, звернувшись на адресу: School of Bandura, 84-82 164th Street, Jamaica, N.Y. 11432.

МАДЯРЩИНА ПРИСТУПИЛА ДО ЛІКВІДАЦІЇ „ЗАЛІЗНОЇ ЗАВІСИ"

Шопрон, Мадярщина. — Мадярщина приступила до демонтажу „Залізної завіси" — паркана з колючого дроту вздовж кордону з Австрією, через який пропущено електричний струм.

У присутности мадярських і чужинецьких журналістів бульдозери зірвали перші метри колючого дроту і стальних кріплень. Погнуті стовпи і дріт повантажили на авта і відвезли з кордону.

Мадярщина встановила „Залізну завісу" вздовж всього кордону з Австрією довжиною 220 миль. Вона буде зліквідована до 1-го грудня 1990 року. Уряд Мадярщини має намір видати від 30 до 40 мільйонів форінтів (500-600,000 дол.) на те, щоб кордон з Австрією був у стані, який повинен бути між демократичними державами. Уряд Мадярщини звернувся до місцевого населення з закликом допомогти в ліквідації прикордонних споруд.

„Залізна завіса" була споруджена у Мадярщині незабаром після того, як до влади в країні прийшли комуністи. Країна видавала величезні гроші на утримання своїх кордонів „на замку". Спеціялісти з Москви уважно слідкували за тим, щоб кордон був „неприступним". Сиґнальну електросистему встановили у 1972 році.

У середу, 3-го травня, виступаючи на церемонії початку демонтажу „Залізної завіси", представник уряду Тібор Відаш сказав журналістам, що 97 відсотків громадян, яки намагалися перейти кордон (зі сходу на захід), не були мадярами, а громадянами інших комуністичних країн.

Торік Мадярщина дозволила своїм громадянам без перешкод їздити в Австрію.

У СВІТІ

ВПЛИВ ТАЙВАНУ Є ПОМІТНИЙ на китайських студентів, як і взагалі молодих людей, які бачать в ньому усі ці засоби та життьові добра, яких бракує пересічному китайцеві. Тому щоденні зв'язки поміж Тайваном і Китаєм зростають і переконують населення, що життя колись смертельних ворогів-націоналістів є куди краще, як у комуністичному китайському „раю".

ЗАСТУПНИК ПРЕЗИДЕНТА ЗСА Ден Квейл у своїй 12-денній подорожі по Далекому Сході відвідав Бангкок, де зустрівся з прем'єр-міністром Чатічай Чунгаваном і при тому повідомив, що хоче відвідати великий табір для втікачів з Камбоджі, в якому тепер живе 60,000 осіб, і який є під зарядом повстанців, що боряться проти уряду Камбоджі, що його підтримує В'єтнам.

ЯСІР АРАФАТ ЗАКІНЧИВ свої відвідини в Парижі заявою, що треба зревідувати становище ПВО, в якому не признається Ізраїля як незалежної жидівської держави. Він уважає, що треба відновити розмови, але це мусить відбутися на терені Об'єднаних Націй. Тимчасом в Лівії були два атентати на близьких співробітників Я.Арафата, в яких одного з них вбили, а другого важко поранили.

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша подав до відома, що виготовляє важливі зміни у законах спрямованих проти трестів, а ціллю цих змін є дозволити таким компаніям, як Моторола, АТ і Т та Ай-Бі-Ем спільно працювати над винаходами високої технології, починаючи від уліпшення телевізорів. Пропонуючи зміни Уряд має на меті в цей спосіб дати нагоду американським фірмам конкурувати на міжнародному ринку проти закордонних суперників, які часто мають повну підтримку своїх урядів.

У ВАШІНҐТОНІ СЕКРЕТАР Департаменту освіти Лоро Кавазос, виступаючи на пресовій конференції, заявив, що навчання в школах Америки є „тільки на звичайному середньому рівні" та цілковито „інертним", не зважаючи на куди більші фінансові видатки. Найбільше обурювався Л. Кавазос тим, що такий стан вже існує впродовж останніх трьох років, а на такий стан Америка не може собі дозволити і тому є „час найвищий зробити повний зворот". На таку критику стейтові освітні чинники зареаґували з обуренням, заявляючи, що це все є зумисним перебільшенням щоби зменшити федеральні субсидії для освіти.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, який раніше виступав проти урядових субсидій для сільськогосподарської торгівлі в ЗСА і за кордоном погодився на таку урядову субсидію у продажі 1.5 міл. метричних тонн пшениці Совєтському Союзові. Це вперше уряд президента Джорджа Буша одобрив таку експортну субсидію, що її підтримали члени Конґресу із сільськогосподарських стейтів, хоча ще й до цих пір ведеться дискусія в урядових колах чи цей крок принесе будь-які економічні користі в майбутньому. Все ж таки Білий Дім твердить, що це було зроблено з думкою про затримання частини світового ринку для сільськогосподарських експортів ЗСА і приспішити міжнародні переговори про зменшення сільськогосподарських субсидій, що їх вповні надають европейські країни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to "Svoboda

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Небезпечний для імперії — Фройд

Гласність Міхаїла Ґорбачова дала новий доказ, що вона дуже обмежена і що „виявлювання правди", — як це окреслив сучасний вельможа СССР, — мусить погоджуватися з принципами марксизму. Наївні люди, які повірили у щирість Ґорбачова, є не тільки між „пісніками" Західньої Европи, але й у самому СССР. Марат Акчурін (судячи за іменем — прізвищем мусулманського роду) повірив, що в СССР вже нема цензури і вільно видавати книжки, як сподобається видавцеві. Рішив, згодом признався кореспондентові „Ню Йорк Таймсу", що сам не знає, чому саме вибрав той твір видати, тобто книжку Зіґмунда Фройда „Ессеї про психологію сексуальности.

Зіґмунд Фройд, це австрійський невролог, який у 1939 році помер на 82-му році життя, став за дефініцією американської енциклопедії „творцем новітньої теорії про психоаналізу". Кажучи, спрощено — Фройд у названій об'ємності" книзі проводив тезу, що суто фізичні людські свідомі, або підсвідомі, гони і спонуки є джерелом і основою всіх дій. Теорія дискусійна і контроверсійна. Тому на тему „фройдизму" появилося вже безліч різномовних творів.

В СССР від 1917 року Фройд був на чорній листі, — адже він не підходив під примус пропаґанди комунізму, — а тільки такі книжки вільно було друкувати. За правління Ґорбачова це змінилося. Але не зовсім. Названий видавець, (бо тепер вже нема в СССР державного монополю на видавництва) знайшов друкарню, яка на протязі трьох місяців надрукувала названий твір Фройда накладом 100,000 примірників. І влада не перешкоджала цьому. Але, як тільки книжка появилася — заборонено продавати її. Мовляв: совєтській молоді не треба того знати. Як на іронію — спонзором видання була організація комсомолу!

„Ню Йорк Таймс" з 2-го травня ц. р. подає історію того видання і його заборони. Подія цікава не з уваги на твір Фройда, яким трудно захоплюватися, але тому, що в СССР у 1989 році наслідується гітлерівський режим в часі Третього Райху, коли-то палили на костирі книжки неарійців, як, наприклад, повісті Гайнріха і Томаса Манна, спалили тоді і цю книжку Фройда. Фройд із своєю теорією може бути несприйнятливий, але яка від нього загроза для імперії, що не вільно зрілим освіченим громадянам цієї імперії познайомитися з цією теорією і відкинути її! Ленін, Сталін чи Ґорбачов — в усіх той сам підхід до принципу вільного слова і друку. На Заході Фройд вже давно перестав бути „модний", — але в СССР не знали про його існування — не будуть знати, бо „нельзя".

ПОЛЯКИ В УКРАЇНІ

(м. б.) Під таким наголовком появилась у польській паризькій „Культурі" за березень 1989 року стаття Чеслава Тинна, де автор дає інформації про польське населення на Правобережжі. Це населення — це нащадки колишньої польської дрібної шляхти, якими польські маґнати намагались в XVII і XVIII сторіччях колонізувати українські землі. „Шляхецьке" походження тих осадників причинилось до того, що вони були довгі часи відпорні на асиміляцію з українським довкіллям та затримували польську національну свідомість, в чому було дуже допоміжне їх римо-католицьке вірування.

Автор пише: „Після Ризького Договору польські великі землевласники виемігрували до Польщі. Залишилися сотні тисяч вже „схлопілих" нащадків дрібної шляхти. Їх національна свідомість була дуже висока. Вони позирали за Збруч на відновлену Польщу. Сталін створив для них польськомовну національну округу з осередком у Довбиші (містечко в Житомирській області — м. б.). До 1935 року існували польські школи в цілій Україні, була теж польська преса, клюби та інші інституції. Все це робила влада із думкою збольшевизувати поляків, але воно успіху не мало. В 1936 році зачались масові депортації поляків до Казахстану. Кілько їх вивезено важко нині встановити. В одних місцевостях більше, як половину населення, в інших — менше. В Казахстані живе 250 до 300,000 поляків. Нині існує за Збручем біля 50 польських парафій. Йдуть заходи зареєструвати більше їх. У них гуртуються останки тих, які заховались від депортації і репресій в 30-их роках. Їх прізвища переважно зукраїнізовані. Польське Андрич стало Андручишин, Гумніцкі — Гуменюк, Кулаковські — Кулак, Скорупські — Шкарупський і т. п. В більшості при переписах населення записувано їх, як українців — „ти вродився на Україні, їси український хліб по-польському говорити не вмієш, — то який ти поляк!" Чи таке повторилось при останньому переписі населення, який розпочато 12-го січня ц. р. покаже майбутнє..."

„Середнє, молодше і наймолодше покоління не знає вже польської мови. Це сталось поступово. Найбільші удари завдавали депортації і репресії... Не зважаючи на трагічні переживання тих нащадків польської дрібної шляхти, їхня національна свідомість відроджується завдяки релігії. Допомогли тут релігійні обряди і звичаї... Після війни невелика кількість депортованих до Казахстану могла повернутись на Україну, головно ті, хто брав участь у війні та їхні родини. Серед польського населення кружляють інформації про злочини НКВД в Україні на українському і польському населенню. Два відомі місця вбивств — це Проскурів і Вінниця. Вінниця була місцем масових розстрілів населення 1937-40 років. Місце розстрілів було обведене високим дерев'яним муром. Розстрілювано людей при гаморі моторів, щоб заглушити постріли. Коли німці зайняли Україну, 1941 року, розкопувано гроби. Деякі жертви, не були розстрілювані. Їх наволікано через вуха на гострий сталевий дріт. Про те не вільно було говорити навіть за Брежнєва. КҐБ вміло замикати людям уста... В Проскурові відкрито місце тортур при будові великого маґазину 1968 року. Вирівнюючи терен, бульдозери наткнулись на підвали неіснуючого вже приміщення НКВД і його в'язниці. Найдено там у стоячій поставі сотні трупі мужчин, стоячи тісно, як оселедці у бочці. Вони подушились через недостачу повітря. Люди пригадали собі, як то забирали чоловіків з праці і домів. На місці того масового гробу збудовано в Проскурові височезний маґазин. Місцеві поляки показують цей будинок гостям із Польщі, натякаючи на фундаменти, на яких він стоїть".

Автор пише, що годиться спростувати опінію, що після виселень до Казахстану в 30-их роках нема в Україні більше поляків. Таке поширюється, щоб не відновлювати польські школи. Польські священики, які діють в Україні, рахують, що на Україні живе ще понад 50,000 поляків. Розповідали авторові, що велика кількість польського населення в Лубнях та в Кобиляках. В Кобиляках зорганізувано польський відділ у місцевій школі, заходяться там теж, щоб відновити польську католицьку парафію. Польські кола дивуються, що поляки підносять голову навіть у Полтавщині, на Лівобережжі, де поляків багато не було. Пояснюють це тим, що з Лівобережжя поляків не вивозили, якось щасливо поминувши там їх існування.

Для нас відновлювання й оживлювання польського елементу на Україні явище позитивне. Вони там терпіли разом із нашими людьми від спільного ворога і цей факт повинен зроджувати близькість між нашими народами, та творити заборола проти спільного ворога з півночі.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про вовків і людей

Два тижні вже проминуло від жахливого випадку в Центральному парку в Ню Йорку, а ця тема не сходить із сторінок американської преси із телівізійних та радійових новинок і з окремих панелів, що стараються проаналізувати цей випадок із психологічного чи соціологічного аспекту.

А жертва нелюдського нападу банди підлітків далі бореться зі смертю, з безнадійною прогнозою видужання, із ушкодженим мозком. Найчастіше в усіх коментарях цю шайку підлітків у віці між 14-им, а 17-им роком життя, що не лише важко поранила молоду жінку, але і по черзі її знасилувала, називають стадом вовків, а їхній вчинок звірячим.

Але чи справді можна порівнювати їх до вовків, чи інших звірів? Чи тим не робиться кривди звірятам, які перед таким порівнянням самі не можуть оборониться? Та ж відомо, що звір кидається на іншого лише, коли його розлютять, або коли він голодний. А втім знане теж, що самець до самиці завжди має свою „звірячу" куртуазію, а не брутальність.

То, як можна порівнювати цих звироднілих підлітків до будь-якої звірини? На їхній вчинок не може бути ніякого виправдання, хоч як його шукають різні „оборонці" цієї самої раси. Правда обставини життя серед негритянського населення у Ню Йорку не добрі; розбиті, звичайно, родини, епідемія наркотиків та недуги АІДС, брак гроша та вкінці шкільні обставини у демократичній спільноті, де все можна і де заборонено карати. Все це сприяє до злочинности серед муринської молоді. А все ж це, що сталося в Центральному парку переходить усі межі злочинности, всі межі почуття громадян „другої кляси", якими часто почувають себе мешканці Ню Йорку не білої раси.

А коли ще додати, що ці, які доконали цей жахливий злочин, не лише не виказували жаль і почуття вини, а ще сміялися та жартували зі свого вчинку — тоді навіть найбільші їхні оборонці мусять мовчати.

Реакція населення — величезна, у ній змішується жах із молитвами за нещасну жертву спортової заправи. Навіть велика частина мешканців Бронксу, де живуть молоді злочинці, засуджує їхній вчинок і ставить собі питання, чому вони щось такого зробили: чи тому, що ця молода жінка — біла, чи тому, що — багата, а вони бідніші, чи тому, що вони хотіли бути славні, чи тому, що не мали, що робити?

Десятки питань насуваються усім на уста і хоча різні всезнайки стараються на них відповісти — невідомо, хто може правильно розв'язати цю складну проблему.

Факт, що гаряча дискусія і непривітна настанова одна до одної двох великих груп населення Ню Йорку далеко не закінчилася і сьогодні не знати, як і коли це станеться. Ось саме відомий мільйонер Доналд Трамп помістив у цілій щоденній американській пресі Ню Йорку цілосторінкове оголошення на тему цього страшного випадку і зросту злочинности в останніх десяти роках. Він домагається привернення кари смерти і збільшення числа поліції і пише, що він не хоче аналізувати причин, чому ці молоді хлопці майже забили і знасилували молоду жінку і не хоче розуміти їхньої злости, а ненавидить їх і чекає на їхнє покарання.

Як би не було, нас збирає жах, як думаємо про те, що сталося, про те, що виконавці злочину хлопці-підлітки, з якими чи їм подібними може зустрітися наша молодь цього самого віку. Досі ми зуміли охоронити нашу молодь від усіх поганих впливів майже на 100 відсотків. Але, як довго це ще буде можливе і як довго домінуючим буде вплив дому і батьків, коли щораз більше наших підлітків залишається щоденно без належної опіки?

О-КА

Іван Головінський

ЖУРНАЛІСТИКА НА СЛУЖБІ ДІЯЛЕКТИЧНОГО БАЛАМУТСТВА

Український читач англомовних часописів і журналів напевно завважив плутанину понять і баламутство, яким часто послуговуються політичні діячі журналісти, коли пишуть про проблеми чи події пов'язані із українською проблематикою. Цей стан випливає із кількох причин, про які згадаю згодом. На вступі, одначе, слід згадати, що це явище тісно пов'язане із тим значінням, яке має мова для вироблення публічної опінії і психологічного „клімату".

Можна сміло твердити, що мова у своїй розговірній і письмовій формі на протязі історії людства сповняла ключову функцію у розвитку всіх аспектів духової культури. Мова людини, як абстрактний і символічний засіб порозуміння, не тільки віддзеркалює сучасну дію, але також передає культурні і наукові надбання минулих поколінь, та уможливлює людині впливати на майбутність. Силу „слова", як символічно-абстрактного поняття добре розуміли в минулому мудреці і філософи, а в сучасному розуміють її поети, письменники, політичні діячі і спеціялісти від засобів масової комунікації так звані „мідія спешіялістс". Сьогодні наука про мову є така обширна, що існують чотири окремі ділянки, котрі занимаються студіями мови: лінгвістика, психолінгвістика, семантика і семіотика.

В історії знаходимо багато прикладів на підкреслення ваги „слова-поняття", але у цій статті зверну увагу тільки на три цитати всім загальновідомі. Найбільш глибоко філософічну дефініцію „слова", як символу, знаходимо у євангельському вислові від Івана: „На початку було слово". Фактично, Колбановський, відомий теоретик марксизму, твердить, що ця євангельська цитата найкраще віддзеркалює ідеалістичну філософію в противагу до марксистського матеріялізму, який твердить, що „на початку була дія", себто механічний еволюційний „припадок".

Старинні греки виявляли таку повагу до слова, як символу, що у їхній мові був один символ „лоґос" назначення двох понять, слова, як символу порозуміння і слова, як абстрактного поняття мудрости. У подібному розумінні уживав цього вислову Тарас Шевченко, коли писав: „І на сторожі коло їх поставлю слово". У цій статті не думаю порушувати теоретичних проблем психолінгвістики. Зверну увагу тільки на дві прагматичні проблеми, брак інформації, та наявне фальшування інформації, це що можна назвати діялектичним баламутством.

Брак інформації сам по собі ще не є такою поважною проблемою, бо її можна легко направити при доброї волі позитивною точною інформацією. Більшою проблемою є доцільне фальшування інформації, котре можна часто завважити серед деяких політичних коментаторів.

Прикладом браку інформації може послужити стаття Томи Приймака п. з „Грушевський і втрачена історія України", поміщена в журналі „Історія сьогодні". Загальний зміст і тон цієї статті позитивний і назагал правильно оцінює ролю Грушевського в українській історіографії. Одначе через брак знання деталів, або неувагу стаття має деякі неточності. В першу чергу слід пам'ятати, що навіть позитивні поняття часом мають інше значіння в українській, ніж англійській мові. Наприклад, Грушевський названий українським націоналістом. Він був великим істориком і українським патріотом, але націоналістом в ідеологічному розумінні, так, як це розуміють читачі, проф. Грушевський не був. Московська пропаґанда подбала про це, що коли в інших народів любов до своєї нації і культури називають патріотизмом, нас немов би посуджували, що це націоналізм із майже крайнім забарвленням шовінізму.

Це, що в інших народів прийнято називати природним правом на самовизначення, за це нас посуджують в „сепаратизмі". Посуджуючи нас у сепаратизмі московська пропаґанда намагається суґерувати, що ми намагаємося відокремитись від Росії, так немов би нас і росіян лучила якась історична злука, котру хочуть зірвати тільки „буржуазні націоналісти". Згадані повище аргументи російської пропаґанди на жаль, перебрали деякі передові англомовні часописи, які досьогодні говорять про Україну, як географічне поняття, а не, як окрему націю. У цій самій статті говориться про Українську Народну Республіку, яка існувала в 1917-18 роках, що знову не є згідне з правдою. А вже аж ніяк не можна не добачити помилки під знімкою пам'ятника Богдана Хмельницького на Хрещатику у Києві, який названо пам'ятником царя Петра Першого, хоч можливо це помилка редакції.

Не тільки непоінформованість, але також доцільне діялектичне баламутство і плутанину понять виявляють деякі американські політичні коментатори і журналісти, коли інтерпретують події у Східній Европі, або в СССР. Для насвітлення цієї проблеми подам два приклади. „Ню Йорк Таймс" з 24-го березня, аналізуючи політичні події в Польщі, назвав Мочульського „провідником польських радикалів". У тому контексті слово „радикали" не є вживане в розумінні політичної партії, але в розумінні авантюрницької політики. Це виразно бачимо, читаючи далі згадану статтю, де тих, хто домагається повної свободи від Совєтського Союзу, названо „божевільними мрійниками". Дивною звучить така тенденційність на сторінках американської преси, яка тільки іде на користь московської пропаґанди.

Авторові згаданої статті слід би прагадати, що не має нічого „божевільного" у бажанні нації вибороти повну суверенність. Чи автор також уважає, що повстання американських колоніялістів проти Британсь-

(Закінчення на стор. 4)

ПРОВІДНИКИ ОБИДВОХ Комісій збройних сил в Сенаті та Палаті Репрезентантів заявили, що президент Джордж Буш поступає неправильно, коли не погоджується на переговори зі Совєтським Союзом в справі зменшення ядерної зброї близького засягу. Президент Дж. Буш, не зважаючи на це, при зустрічі з прем'єр-міністром Норвеґії Ґро Гарлем Брутленд знову ж неодноразово повторив про свою опозицію до закликів Західньої Німеччини у справі саме таких переговорів, вияснюючи, що це приведе до сильніших натисків у майбутньому щоби зовсім зліквідувати ядерні ракети близького засягу на території Европи. Тоді на сенатській Комісії збройних сил, сенатор Сем Нанн, демократ з Джорджії, запропонував щоби такі переговори таки розпочати з вимогою до уряду Західньої Німеччини прийняти нову ядерну зброю близького засягу і не допустити до її елімінування на території Европи.

НОМІНАТ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша на один з найвищих постів у Державному департаменті сказав, що Уряд повинен заохочувати американські фірми залишатися в Південній Африці, як приклад відповідальности у відношенні до тамошніх торговельних фірм. Ці свої думки виявив номінат Герман Коген на переслуханнях сенатської Комісії закордонних зв'язків, яка мала б одобрити його кандидатуру на пост засупника державного секретаря для справ Африки.

Андрій Бук

СВІТОВА ПРОДУКЦІЯ СПОЖИВАННЯ МЕДУ В 1988 РОЦІ

Світова продукція меду за минулий рік — 705,000 метричних тонн зменшилася на 3 відс., через кліматичні умовини бджолиних ворогів і поширені недуги бджоли: гнилець, африканську бджолу і кліща „варроа". Зменшилося дещо також споживання меду (1.5 відс.), імпорт і експорт без змін. Через зменшену продукцію і консумцію зменшилися також запаси — 70,000 метричних тонн. Продукція десяти держав, найбільших продуцентів меду: Китаю, СССР, ЗСА, Мехіко, Канади, Бразилії, Арґентини, Австралії, Західньої Німеччини і Японії впала з 706,000 до 684,000 метричних тонн (лише в чотирьох зросла), а консумція з 670,000 до 665,000 метричних тонн, лише в 6-ох зросла.

Совєтський Союз, найбільший до 1987 року продуцент меду на світі; продукція останнього року дещо зросла — 192,000 метричних тонн, але кліматичні умовини, недуги і лиха господарка захитали колгоспне пасічництво. Від кількох років кількість пасік і вуликів меншає (останнього року — 5 мільйонів), але зростає приватне-аматорське, з більшим числом вуликів-роїв (до 25 роїв), головно в Україні і Білорусії, що збільшило продукцію меду (пересічно — 24 кг з вулика). Сильно зросло споживання меду — 172,000 метричних тонн, в пересічно 0.9 кг. на особу (через брак цукру), і інших бджоляних продуктів, головно пилку і прополісу. Експорт — 20,000 метричних тонн (дещо зменшився) головно до ЗСА і Німеччини. Імпорту і запасів не оприлюднено.

Китай у 1988 році став найбільшим продуцентом меду на світі (раніше був Совєтський Союз), продукція зросла **на 5 відс.** — 200,000 метричних тонн, 25 кг. з вулика, через **велику кількість** модерних вуликів. Споживання меду **зросло на 15** відсотків — 130,000 метричних тонн у пересічно 0.9 кг. на особу через брак і високу ціну на цукор. Китайці вживають мед не лише до їди, харчів, печива і виробу цукерків, але і в медицині. Експорт зменшився на 70,000 метричних тонн, через збільшене споживання і вищу ціну на місці — 70 центів за один кілограм. Замовлення на мед дальше зростають, через нижчу експортову ціну і Китай далі є найбільшим експортером меду в світі, головно до Японії (70 відс.), ЗСА і Німеччини.

У Канаді продукція впала на 11 відс. — 36,000 метричних тонн, 58 кг. з вулика, через посуху і кліща „варров" в чотирьох провінціях. Щоб не поширювалася недуга кліща в 1987 році замкнено кордон між Канадою і ЗСА і заборонено імпортувати малі рої бджіл і молоді матки зі ЗСА та перевозити пасіки на зимівлю до південних стейтів ЗСА, для запилювання овочевих дерев, ярин і зернових. Кварантанна, якуількома наворотами продовжено до кінця того року, спричинила великі шкоди комерційному пасічництву, а через зимівлю на місці багато роїв в деяких провінціях згинуло, головно аматорів і сезонових пасічників. Тому стан вуликів зменшився з 700 до 620,000, а збір меду з вулика, головно в західніх провінціях зменшився на 25 відс. Збільшено імпорт малих роїв і молодих маток з Австралії Нової Зеляндії, що й збільшило кошти. Консумція зросла до 25.500 метричних тонн, 1 кг. на особу, бо уряд, щоб її стимулювати в травні минулого року дав 207,000 канадських долярів субсидії Канадській медовій раді. Експорт зріс на 15,000 метричних тонн, імпорт на 400 метричних тонн.

У Мехіко продукція впала на 8 відс. — 44,000 метричних тонн, 18 кг., з вулика, через посуху і африканську бджолу. Зменшилася також консумція на 7,600 метричних тонн 0.2 кг. на особу, через високу інфляцію (160 відс.) і вищу ціну на мед. Стабілізований пезо збільшив експорт до 36,500 метричних тонн до Німеччини по 38 центів за фунт, ЗСА по 30 центів. Число вуликів не змінилося — 2.5 мільйона.

У Бразилії продукція дещо зросла до 36.500 метричних тонн, 18,5 кг. з вулика, споживання сильно зросло до 36,200 метричних тонн, 0,4 кг. на особу, експорт впав на 600 метричних тонн, імпорт зріс до 800 метричних тонн.

В Австралії продукція зросла до 29,000 метричних тонн, 52 кг. з вулика, через добрі кліматичні умовини, споживання зросло на 8 відс. — 15,500 метричних тонн, 1 кг. на особу. Експорт зріс вдвоє — 13,000 метричних тонн, головно до Нової Зеляндії, імпорт всього 200 метричних тонн.

В Арґентині продукція — 40,000 метричних тонн, 27 кг. з вулика, через легку зиму, сприятливі опади і вологість, консумція — 5,000 метричних тонн, 0,3 кг. на особу. Експорт зменшився на 12 відс. — 33,000 метричних тонн, головно до Німеччини (30 відс.).

У Німеччині продукція впала на 15 відс. — 18,000 метричних тонн, 17 кг. з вулика, через посуху і паразита кліща „варроа", який робить великі шкоди і в інших европейських країнах. Консумція далі зростає — 87,000 метричних тонн, 1,5 кг. на особу, тому сильно зріс імпорт на 25 відс. — 83,000 метричних тонн найбільше зі Совєтського Союзу і Канади, зі ЗСА всього 2 відс., через високі ціни. Експорт — 15,000 метричних тонн, без змін. Німеччина, Франція й інші европейські країни поголовно вживають мед просто з пасіки, (а не комерційний, що його експортують), бо він природний з усіма складниками (білки, вуглеводні, мінеральні, солі, ферменти, вітаміни, запах, смак і колір), які потрібні людському організмові, крім дієтичної функції збуджує енерґію при фізичній і умовій втомі. Крім меду споживають велику кількість й інших бджоляних продуктів, а головно квітковий пилок (поллен), який своїми складниками має великі лікувальні властивості для людини і прополіс (бджолиний клей), що лікує людський організм внутрі і зовні. Великі чудодійні лікувальні властивості пилку, що сприяють людському — трильйон клітин організмові в останніх десятиліттях устійнила і поширила на цілий світ Франція. У Тулюзі є найкраще вивінувана в світі лябораторія продуктів бджоли, де працюють визначні докторанти: етимологісти і лікарі. Людський організм залежить від крови — 30 більйонів червоних тілець, які міняються, що 28 днів — 13 разів в році, через природну поживу: ярину, овочі, протеїну.

Продукція меду в ЗСА — 85,000 метричних тонн — 27 кг. з вулика, 17 відс. менша від минулого року, через посуху і кліща „варроа" в 14-ох стейтах (в трьох знищено), що спричинило замкнення кордону з Канадою від жовтня 1987 року і трикратно продовжено до кінця цього року. Заборона достави малих роїв і молодих маток до Канади та транспорт вуликів на зимівлю з Канади до південних стейтів ЗСА для запилювання ярини, овочевих дерев і зернових спричинив 6 мільйонів дол. втрат комерційним пасічникам. Стан вуликів зменшився з 3.3 до 3.1 мільйона, пасічників на 10 відс. головно аматорів. Споживання зменшилося з 150,000 до 140,000 метричних тонн, 0,8 кг. пересічно на особу річно, але сильно зросло споживання пилку і прополісу. Пересічна ціна меду — 59 центів за фунт, найдорожчий (1,35 дол.), в Коннектикат, найдешевший (48 центів) у стейті Вашінґтон. Через зменшену продукцію зріс імпорт з 26,000 до 27,000 метричних тонн, найбільше з КНР (34 відс.), Арґентини, Канади і Мехіко. Експорт зменшився з 5,600 до 5,000 метричних тонн найбільше до Західньої Німеччини (39 відс.), Савдійської Арабії, Японії і Гонґ Конґу. Американці щораз то більше споживають меду впрост з пасіки, а не комерційний, пастеризований (руйнований), бо через підгрівання, чи переварювання з домішками (кукурудзяна меляса) і більшим відсотком води тратить всі важні здоровельні цінності з вітамінами включно до запаху, смаку і кольору. Правдивий, зрілий мед з пасіки, від ясного до темного кольору завжди гусне (з малинового нектару до двох тижнів), бо має малий відсоток води (біля 16 відс., за законом у ЗСА — 18,6 відс., в Канаді — 17.8 відс. (і стає масломедом).

У вересні минулого року постмайстер А. Френк відвідав в Омага, Небраска, філателістичну виставку; відділ пасічничих поштових значків, доставив новий 25-центовий поштовий значок з бджілкою на квітці і як аматор — любить природи — бджоли, яка дає людині дві лекції: не бути лінивим-бездільним та несприятливим і влучно порівняв бджолу з поштою. Так, як поверх 500 бджілок відвідує денно 2.5 мільйонів квіток, щоб доставити нектар на один фунт меду, так і пошта, яка затруднює 800,000 працівників в 40,000 поштових станицях протягом одного дня відвідує мільйони домів, урядів і підприємств і доставляє поверх 100 мільйонів листів, журналів і пакетів.

З ПОДЯКОЮ І ПРИЗНАННЯМ

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу цією дорогою бажає подякувати членам Бенкетового комітету, які причинились до успішного переведення ювілейного бенкету для відзначення 95-річчя Українського Народного Союзу.

Бенкет відбувся у дні 1-го квітня 1989 року в Українському Народному Домі в Ню Йорку при участі біля 250 членів УНС та їхніх родин.

Членами Бенкетового комітету, усі із Окружного Комітету УНС, які відповідали за переведення бенкету та його організацію, були: Михайло Шпонтак — голова, Михайло Савицький, Іван Яремчук, Юрій Костів, Степан Чума, Степанія Рудик, Марія Шепарович, Іван Хома, Мирон Заліпський, Іван Винник, Михайло Юзенів.

Головний Екзекутивний Комітет УНС дякує їм усім за взірцево виконану працю.

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

Округа СУА Нової Англії відбула з'їзд в Ню Гейвені

У суботу, 18-го березня, відбувся річний з'їзд Округи на Нову Англію. Округа одна з менших, в склад якої входить сім Відділів. Відділи територіяльно розкинені, тому осідок Округи чергується що два роки, Ню Гейвен і Гартфорд. З'їзд відкрила голова Лідія Фіцалович, привітавши делегатку Головної управи Ірену Чайківську і всіх присутніх на ньому. Численні делегатки заповнили залю. До президії увійшли Ірена Гладка — голова і Христина Мельник — писар. Голова відзначила, що рік 1988-ий проходив під знаком 1000-ліття християнства в Україні. Всі голови Відділів входили в склад комітетів святкувань. 15-ий Відділ в Стемфорді відзначився найбільше доповідями: 1-ий Листопад і Митр. А. Шептицький, доповідь про українські ікони, прозірки з історії України та доповідь про Музей. 66-ий Відділ в Ню Гейвені традиційно кожного року уряджує Просфору, де ввесь дохід йде на виховання священиків. 93-ий і 106-ий (Гартфорд), крім своїх щорічних зайнять, цього року присвятили більше уваги допомоговій і медичній акціям. 93-ий Відділ має 13 стипендійних спонзорів. 73-ий (Бріджпорт) відсвяткував 25-ліття свого існування і з Головної управи одержав грамоту за свою працю. 108-ий (Ню Гейвен) влаштував цікаву виставку мистецьких і ручних праць членок Відділу і їх дітей. Ходив з колядою на фонд Музею і поважну суму вислано до управи Музею. Відділ веде світличку. Усі відділи провели збірки на медичний фонд для дітей М. Рубана і Г. Сверстюк.

Для одержання фондів відділи влаштовують базари та імпрези. Усі відділи є членами Музею і меценатами. Великі пожертви висилано до Аргентини і Бразилії. Округа пожертвувала олійну картину мисткині Галини Марків (членка 108-го Відділу) на льотерійний виграш „Нашого Життя", як рівнож розпродано книжечки на суму 1,365 дол. У загальному всі Відділи мають за собою певні успіхи з користю для нашої організації.

Після полуденку делегатка Головної управи Ірена Чайківська дала признання Окрузі за працю, закликала збільшити членство, інформувала про працю Головної управи СУА, просила про підтримку „Нашого Життя''. На пропозицію члена номінаційної Комісії Ірени Гладкої на голову Округи перевибрано Лідію Фіцалович. Перебрана голова подякувала за вибір і побажала всім кращої праці у 1989 р. Молитвою закрито з'їзд.

Діонізія Брочинська

Св. п. Д. Гнатківська-Лебедь

Під час похоронних обрядів 27-го і 28-го лютого ц.р. найближча родина, друзі, пряателі і знайомі востаннє попрощали у безповоротню Божу Вічність Дарію-Оду Гнатківську-Лебедь. І серед моря українських могил на цвинтарі у Бавнд Бруку, могил українських патріотів, виросла ще одна свіжа могила дуже скромної, але виняткової і унікальної жінки в українському визвольному процесі — Дарії Гнатківської-Лебедь. Справді, такого типу жінок, якою була Дарія, небагато не тільки серед українців, але взагалі. Напевно не буде перебільшенням, коли скажу, що цього типу жінкам державні народи ставлять величаві пам'ятники, хоронять у пантеонах героїв і відзначають, як добрий взірець до наслідування.

Правдоподібно (і на жаль) у нашій дійсності, серед нашої діяспори, небагато знало, хто така була Дарія Гнатківська, що Дарія у юнацькому віці була членом Організації Українських Націоналістів, незрівняна українська патріотка, сиділа на лаві підсудних під час широковідомого Варшавського процесу у тридцяті роки, яка своєю мужньою поставою викликала у всіх співчуття і подив включно з тими, що були її ворогами, серед політичних органів. В такому дусі подавали кореспонденти інформації на видних місцях не тільки польських, але й закордонних газет про Дарію Гнатківську-Лебедь.

Закон Божий голосить незаперечну правду, що всі люди є смертними. І герої також вмирають, тільки з тією різницею, що вони залишаються жити в історичній пам'яті народу. Покійна Дарія Лебедь належить саме до таких українських жінок-героїнь. Дехто може запитати, чому ж ми про таку визначну і унікальну жінку у нашому українському визвольному процесі, тут у діяспорі так мало знали? Чому вона жила у тіні? На це, з однієї сторони, могла була відповісти сама, нині покійна, Дарія, а з другої ми повинні самі собі відповісти... Як часто ми гучними ювілеями не раз відзначали малих, а в той же час не бачили справжніх і великих вартостей. До цього слід додати, що покійна Дарія належала до надзвичайно скромних жінок, хоч мала всі дані бути протилежно до скромности. Життя покійної Дарії-Оди — це прекрасна тема до написання української саґи. Дарія Гнатківська народилася 22-го жовтня 1912 року у священичій родині. Батьки дали їй глибоке релігійне виховання. Вона належала до здібних юначок, як розказують, особливо відзначалася у гімназії. Перед нею стелилася кар'єра... Дарія належала до тієї ґенерації, що виростала і формувала свій світогляд на пожарищі втраченої української державности й українських визвольних змагань. Велика любов до свого народу, до української незалежности й самостійности повела її у вир революційної боротьби. Вона стала членом Організації Українських Націоналістів, щоб боротися за кращу долю українського народу, щоб цей народ був хазаїном у своїй хаті. Своєю поставою Дарія наражалася на різні небезпеки зі сторони ворогів українського народу.

За активну участь у підготові атентату на міністра Пєрацького у 1934 році вона разом з іншими опинилась на лаві підсудних. Тоді на лаві підсудних з жінок була, крім Дарії, Катруся Зарицька, а з мужчин — Степан Бандера, Микола Лебедь, Карпинець, Микола Климишин, Ярослав Рак, Богдан Підгайний, Іван Малюца...

Закінчення процесу, на якому 23 літню Дарію Гнатківську засуджено на 15 років ув'язнення, не вказував жадних надій на майбутнє. І в таких обставинах Дарія Гнатківська визначала своє життя. Вона вирішила у тюрмі вийти замуж за засудженого на досмертну тюрму Миколу Лебедя. Яка ж це була перспектива? Про це чудово розказав у прощальному слові у церкві св. Михаїла у Йонкерсі під час похорону о. Степан Гриньох, підкреслюючи, що весільними свідками Дарії і Миколи Лебедів були тюремні мури. Яка життєва візія!.. А все це у наслідок безмежної любови до своєї батьківщини, до свого народу.

Після розвалу у 1939 р. Польщі Дарія Лебедь опинилася на волі. Німецько-большевицька війна створює нові обставини. Після арешту членів тимчасового уряду 30 червня 1941 р. Микола Лебедь залишається на волі. Він як діючий провідник ОУН, який розгорнув активну боротьбу проти гітлерівських окупантів, творив нову сторінку боротьби ОУН у визвольному процесі. Не могла спокійно жити Дарія Лебедь, коли німецькі поліційні чинники постійно шукали, розписуючи гончі листи, за Миколою Лебедем. В таких обставинах Дарія стає матір'ю Зоряни. Згодом Дарія разом з донечкою попадає до німецького концентраційного табору. Як не могло вже шукати за Миколою Лебедем та всією родиною гітлерівське ґестапо тоді почали за ними шукати большевики. Прийшлося Дарії знову пережити чимало різних трудностей і небезпек.

Д. Лебедь весь час жила під пресією небезпеки і навіть тут, на вільній землі Вашінґтона. Якраз в той час, коли М. Лебедя почали явно атакувати у американській пресі, телефонами, вже проявлялась невиліковна хвороба Дарії. Все це вона переносила мужньо. Не раз приходилось говорити з покійною по телефоні і ніколи не почув з її уст нарікання. Дарія була завжди бадьора, повна надії на краще. В неї була непереможна сила волі. Завжди цікавилася українським життям по той і цей бік залізної завіси.

Невблагана смерть 24-го лютого ц.р. перервала нитку життя вийняткової жінки-героїні. В її особі муж Микола Лебедь втратив вірну подругу життя, дочка Зоряна незаступиму маму, внуки дорогу бабцю, а українська громада по цей і по той бік океану унікальну жінку-подругу з революційної боротьби, патріотку та трудолюбиву людину.

Після Панахиди у похоронному заведенні Чірко, яку відправив о. Маріо з парафії церкви св. Михаїла у Йонкерсі, покійну прощали: д-р Мирослав Прокоп від середовища УГВР, Ірина Кравців від колишніх її товаришок з гімназійних часів, від політичної ради ОУНз Ніна Самокіш прочитала слово Дарії Ребет, інж. Богдан Качор від політичних в'язнів, Михайло Бохно від вояків УПА, Петро Содоль від „Прологу", Надія Світлична, мгр Ярослав Рак і інж. Богдан Рогожа. У вівторок у церкві св. Михаїла у Йонкерсі о. Маріо у сослуженні о. митрата Володимира Андрушкова і о. митрата Степана Гриньоха відправили заупокійну Службу Божу, під час якої проповідь сказав о. С. Гриньох. Над могилою промовляв Микола Галів.

Безпосередньо після похорону у Бавнд Бруку відбулися поминки, якими проводив д-р Мирослав Прокоп. Тут також пом'янули світлу пам'ять покійної Дарії. З коротким словом виступали: д-р Роман Борковський, Євген Стахів, Ярослав Гайвас і Ніна Ільницька. Микола Лебедь подякував усім присутнім за участь у похороні, за теплі слова співчуття та пожертви на різні цілі у пам'ять покійної. Поминки закінчено молитвою, яку провів о. Маріо.

Микола Галів

У ПЕРШУ БОЛЮЧО-СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п.

ІВАННИ КАЧОР

з дому Чернецька

яка відійшла у Вічність 14-го травня 1988 року, буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 13-го травня 1989 р. о год. 9-ій рано в катедрі свв. Володимира й Ольги у Вінніпеґу.

Приятелів і Друзів Покійної просимо помолитися за спокій Її душі.

Муж — АНДРІЙ
Доньки:
ЛЕСЯ ГАВРИЛЮК
СОФІЯ КАЧОР
МАРТА ГРИНЮК
Сестра — ЕВГЕНІЯ БУЧКО
Зяті:
ЗЕНОН ГАВРИЛЮК
ТАРАС ГРИНЮК
Внуки:
РОМАН і НІНА ГАВРИЛЮКИ
АНДРІЙКО і СТЕФАНКО ГРИНЮКИ
Швагер — ІВАН БУЧКО

Ділимося сумною вісткою з Українською Громадою, що 30-го квітня 1989 р. у Лондоні, Англія, відійшов у Вічність на 71-му році життя

бл. п. д-р дентист

Ярослав Сочинський

У глибокому смутку:
син — РОСТИСЛАВ з дружиною ГЕЛЕН
шваґерка — АНАСТАЗІЯ СОЧИНСЬКА
племінник — ЯРОСЛАВ СОЧИНСЬКИЙ з Родиною
племінниці —
ІЛЬОНА ШИПРИКЕВИЧ з Чоловіком
ЛАДА СОЧИНСЬКА

Ділюся сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 29-го квітня 1989 р. о год. 2:30 ранком по дуже важкій і довгій недузі упокоїлася в Бозі

бл. п.

АННА ТИМКІВ

з дому САЛАБАЙ

народилася в Зах. Україні, пов. Зопочів.

Залишила в смутку:
мужа — ЮРІЯ ТИМКІВ
та ближчу і дальшу Родину в Україні

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ нашої Незабутньої і Дорогої ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п.

ВІРИ ПОЛІЩУК

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 14-го травня 1989 року в катедрі св. Володимира,
160 Захід 82-га вул., Ню Йорк, Н. Й.

Початок Служби Божої о год. 10:30 ранку, а після Служби Божої

ПАНАХИДА

Просимо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Муж — ІЛАРІОН
Донька — ЛАРИСА, з мужем РОБЕРТОМ CRAWFORD

ДЖАН ТИРНЕР, ГОЛОВА опозиційної Ліберальної партії Канади зложив в присутності своєї родини заяву, що він резиґнує із того поступу для „добра партії". Ліберальна партія програла в останніх виборах, а п'ять років головування Дж. Тирнера були доволі бурхливі. Він був великим противником вільної торгівлі із ЗСА.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п.

ТЕКЛІ ЛЕЩУК

запрошуємо Родину і Знайомих на

СЛУЖБУ БОЖУ

яка відбудеться

у вівторок, 9-го травня 1989 р. о год. 9-ій рано в церкві св. Юра в Ню Йорку.

Також запрошуємо Родину і Знайомих на

ПАНАХИДУ і ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на цвинтарі св. Духа у Hamptonburg, N.Y.

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Невіджалуваного і Незабутнього ОСНОВНОПОЛОЖНИКА і ГОЛОВИ

бл. п.

Ігоря Ольшанівського

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж. у понеділок, 8-го травня 1989 р. о год. 7:30 ранку

УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЙ
АМЕРИКАНЦІ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ (АОЛПУ) і
УКРАЇНСЬКОГО КРАЙОВОГО ЦЕНТРУ: ІСТОРИЧНО ІНФОРМАЦІЙНОЇ МЕРЕЖІ (АНЧЕЙН)

просять членів, прихильників і жертводавців згадати Покійного у молитвах і продовжувати працю, яку Він намітив, будучи вірним ідеалам гуманности і України.

ПОДЯКА

Родина бл. п. інж. ПЕТРА БАЛАГУТРАКА, який упокоївся в Бозі 4-го квітня 1989 р. на 76-му році життя в Норт Роялтон, Огайо, складає щиру подяку Всечеснішим отцям о. д-рові І. Тилявському та о. Ю. Сівкові за відправлення соборної Панахиди у похоронному заведенні Колодій-Лазута.

Зокрема дякуємо о. Ю. Сівкові за відвідування Покійного в лікарні і вдома, за уділення Найсвятіших Тайн, за переведення похоронних відправ, за прощальні слова в похороннім заведенні і в церкві та відпровадження тіла Покійного на Вічний спочинок.

Щире спасибі членам хору церкви св. Тройці за відспівання Панахиди, похоронної відправи та пісні „Видиш брате мій".

Велика подяка родині, приятелям і знайомим за участь в Панахиді й похороні, за теплі слова розради, за квіти та щедрі пожертви на слідуючі цілі:

Служби Божі	20.00 дол.
Вісті Комбатанта	100.00 дол.
Пластову оселю „Писаний Камінь"	125.00 дол.
Видання творів В. Ґренджі Донського	300.00 дол.
Оборону І. Дем'янюка	315.00 дол.
Дітям в Бразилії	350.00 дол.
АГРУ	470.00 дол.
Разом	1,680.00 дол.

В сороковий день від смерти бл. п. інж. Петра Балагутрака відправиться Служба Божа в церкві св. Тройці — 9672 State Rd, North Royalton, Oh. в суботу 13-го травня 1989 року о год. 7:30 рано. Просимо до молитовної участи.

дружина СТЕФАНІЯ
доньки: ХРИСТИНА з мужем РОМАНОМ
МАРТА
сини: МИХАЙЛО з дружиною ЛІДОЮ
БОГДАН з дружиною ВІКТОРІЄЮ
внуки: КАТРУСЯ, ЛЮБКО, ДАНИЛКО, ТАРАС та МАРІЙКА
шваґер: БОГДАН МАЦІВ з родиною

ПОДЯКА

У дні 28-го лютого, 1989 року, відійшла від нас, після важкої недуги, на 79-му році життя, наша Найдорожча Дружина, Матір і Бабця

бл. п. ЛЮБОВ ТАТОМИР

Дякуємо всім, хто вшанував Покійну участю у похоронах, пожертвами на Служби Божі і громадські цілі, квітами та листовними, телефонічними й усними висловами співчуття.

Дякуємо о. митратові д-рові Біланичеві і о. митратові Злочовському за похоронні відправи і о. Біланичеві за зворушливі слова, що він ними попрощав Покійну. Дуже дякуємо диригентові пану Петрові Длябога і хористам хору церкви Христа Царя за дуже гарний спів під час Парастасу і похоронних відправ.

Гарні квіти жертвували: Українська Ліга Проти Знеславлення, Медична школа Міннесоти, д-р Рональд Д. Фрикс, Декан тієї мед. школи, Марта і д-р Омелян Лукасевичі, Христина і Остап Татомири, Аня і Стефан Лукасевичі, Христина й Андрій Мельники, Леся і Роман Городиські і Ярослав Татомир.

Жертвували на О.У.К. Центр у Філядельфії: Я. Татомир 600 дол., Марта і д-р Роман Лукасевичі 100 дол., Комітет Оборони Прав України 50 дол., Лідія і д-р Борис Криницькі 50 дол. По 25 дол.: Ольга Лукасевич, Родина Пиріг, Зофія й Олександер Вонторські, Леся і Роман Городиські, Татяна і Юрій Данилів, Софія і Володимир Кебуз. По 20 дол.: Ірина Гаврилів, Олена і Юліян Головчаки, д-р Лев Кушнір, д-р Романа Навроцька, Марія і д-р Зенон Городиські. Ольга Стулковська жертвувала 10 дол.

На Конґресову Комісію Дослідів Голоду в Україні жертвували: Галина Утриско 30 дол. По 25 дол.: Ірена і Роман Кравців, Оксана Бережницька, Відділ УНС у Бристолі, Па., Марія і Евген Турянські.

Пані Дарія Кузик жертвувала 30 дол. на Український Музей. Пані Зофія Дзіндзюра — 25 дол. на гр.-кат. парохію у Босна в Юґославії.

Хай Господь винагородить усіх Вас.

муж — ЯРОСЛАВ ТАТОМИР
діти — МАРТА і ОМЕЛЯН ЛУКАСЕВИЧІ
внуки — АНЯ і СТЕФАН ЛУКАСЕВИЧІ

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ЧИКАҐО, Ілл.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 13-го травня 1989 р., о год. 3-ій по пол.
Український Культурний Осередок
2247 Chicago Avenue, CHICAGO, Ill.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

17, 22, 33, 51, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу УЛЯНИ М. ДЯЧУК
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Уляна М. Дячук, головний касир УНС
д-р Мирон Куропась, заст. гол. предсідника УНС
Ґльорія Пашен, заст. головного предсідника УНС
інж. Анатолій Дорошенко, гол. контролер УНС
Гелен Олек Скат, головна радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Михайло Ольшанський, голова
Олександра Мудра, секретар Юліян Юринець, касир

Виклади факультету права й суспільно-економічних наук УВУ в Мюнхені

У програмі викладів факультету передбачається в цьому році низка викладів з цікавою і актуальною юридичною, політичною, економічною й соціяльною проблематикою.

І так, виклади теперішнього ректора УВУ проф. Т. Б. Цюцюри на тему „Екологія, політика і право" охоплюватимуть актуальні питання охорони природнього середовища, політики щодо розвитку атомної енергетики і атомного права, і включатимуть дослідження про катастрофу в Чорнобилі. Проф. Г. Маєр-Лаврін говоритиме про „Рецепцію німецького права у східньо-европейських державах", в тому числі й на Україні, та про поширення його на місцеве самоврядування, починаючи від XIII сторіччя. „Проблематика права видачі" є актуальною темою проф. Г. О. Горна, в якій він розглядатиме міждержавне правне регулювання видачі, але й про право азилю і пов'язані з ним питання. Крім цього проф. Г. О. Горн дасть виклади про „Загальне народне господарство і політику народного господарства" з визначенням основних економічних понять і законів.

У своїх викладах з „Міжнародного права" проф. Б. Вітошинський зупиниться докладніше над деякими вибраними питаннями цієї галузі науки, як, наприклад, самовизначення народів, справи суверенних держав і територій, про внутрішні втручання у справи суверенних держав, про охорону поневоленого населення тощо. Д-р В. Шандор говоритиме про „Міжнародно-правне становище України у XX ст." з особливим з'ясуванням Брест-Литовського договору, мирової конференції в Парижі, договору в Ялті і т.п. Магр А. Камінський дасть на тлі актуальних міжнародних взаємин огляд про „гласність" і „перебудову" в Україні. Виклади і семінар проф. З. Соколюка охоплюватимуть питання про „Громадські права з погляду адміністративного права" (громадянство, правне регулювання особистого статусу, громадські й політичні права, леґальність, публічна безпека й право вищої конечности). Д-р М. Турхан дасть огляд про „Національні меншини у Східній Европі (в Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії й Юґославії) та про їхнє політичне і правне становище в тих країнах. Д-р Б. Фабіян розгляне правне становище підприємств, акційних спілок, товариств і асоціяції у своїх викладах про „Виробничі підприємства Народної Республіки Угорщини з соціялістичним і капіталістичним уділом". Проф. М. Богатюк дасть серію викладів в рамках „Міжнародинх господарських взаємин" (торговельний і платіжний баланс, валютний ринок, міжнародні валютні системи, тарифні торговельні перешкоди тощо, та проведе семінар про „Народне господарство України XIX-XX ст.". Проф. О. Кушпета розглядатиме „Фінансову систему СССР" (державний бюджет, організаційну структуру фінансів СССР і УССР, ощадностеві каси, державні позики, кредитово-банкову систему, фінанси і інвестиції тощо). Проф. А. Жуковський накреслить джерельний огляд сільського господарства, промисловости, транспорту, зв'язку в обсязі „Економічної географії України. Проф. Р. Дражньовський у своєму семінарі „Карта як джерельний матеріял у наукових дослідах" дасть огляд картознавства. Д-р Л. Нодь говоритиме про „Значення приватного сільського господарства в СССР і Угорщині". Проф. Й. Кратохвіль накреслить становище деяких т. зв. 'примітивних' народів у питаннях права й економіки" (на основі власних досліджень у Ляпляндії і серед бедуїнів-номадів) та дасть огляд (з прозірками) „Генетики і дослідів поведінки". Д-р О. Жупник говоритиме про „Важливі соціяльно-медичні проблеми сучасности" (суспільну проблему АІДС, наркотиків, індустріяльної еволюції та соціяльне питання в дальших генераціях).

Пригадуємо студентам юридичних, політичних і економічних ділянок студій, що крім поглиблення їхнього знання української проблематики цих ділянок, факультет може зачислити попередні семестри їхніх студій і що в УВУ вони можуть закінчити також свої студії ступенем магістра або доктора. УВУ має статус приватного університету в Баварії (визнаний Держ. Мін. Освіти) з правом надавати, по закінченні студій, студентам академічні ступені — магістра і доктора.

Усі згадані виклади і семінари проводитимуться в часі літнього семестру — в липні-серпні ц.р. Зацікавлених студентів цьогорічною програмою викладів факультету (також і вільних слухачів) просимо надсилати свої зголошення до деканату факультету права і суспільно-економічних наук, щоб оформити документи й евентуально, позамісцевим, зарезервувати приміщення (до 31-го травня 1989 р.). Звертатися просимо на адресу УВУ: Ukrainische Freie Universitat, Pienzenauerstr. 15, D-8000 Munchen 80, тел. (089)98-69-28.

З. С.

ПРИНЦ НОРОДОМ СІГАНУК, колишній володар Камбоджі, проголосив, що він готовий повернутися до своєї батьківщини, як голова держави, помимо того, що уряд буде опанований особами, яких настановив В'єтнам перед десяти роками, коли в'єтнамські війська зайняли Камбоджу. Н. Сіганук заявив, що він хоче повернутися осінню, коли усі в'єтнамські війська мають залишити Камбоджу.

СОВЄТСЬКА І КИТАЙСЬКА преса останнім часом висловлюють турботу з приводу стану, в якому перебувають вожді СССР і комуністичного Китаю — Ленін і Мао, поміщені у мавзолеї. Газета „Правда" категорично заперечила чутки про те, що забальмазований труп Леніна повільно розкладається. В інтерв'ю „Правді" кілька вчених повідомили про „постійну боротьбу за збереження кожного квадратного міліметра шкіри генія революції". Консервативний американський журнал „Інсайд" повідомляє, що рішення про бальзамування тіла Леніна і поміщення його в мавзолей було прийняте, не зважаючи на заперечення жінки покійного, Надії Крупської. Не кращі справи і з тілом Мао в Пекіні. Дійшло до того, що останки „великого керманича", які почали розкладатися, будуть поховані в землі.

„Прирікаємо..."

(Закінчення зі стор. 1)

ось уже понад 300 років перебуває у московській неволі, тепер уже Червоної від пролитої Москвою людської крови. На протязі останніх кількох століть Москва потрапила шляхом підбоїв створити свою імперію, яка прибирала різні назви: — „Велике Князівство Московське", яке згодом стали звати „Російською Імперією". Люди ж дочіпляли до цієї назви ще й „Московська тюрма народів". Останню її назву сховано за чотирма літерами „СССР". За кожною з цих літер сховано мільйони відомих і незнаних могил мучеників і страдників. Серед цих мільйонів на долю многострадального українського народу фахівці зараховують понад 25 мільйонів людей.

Згадаймо також роки „Розстріляного Відродження", колективізацію та вивози у той самий час мільйонів володарів української землі, її опікунів-хліборобів, вірних їм трудениць-дружин та тисячі могилок немовлят, що ними був посіяний їхній шлях з України у безвість. Не забудьмо і згадаймо у дні цьогорічного Великодня і страстний шлях на Голгофу архипастирів і пастирів УАПЦеркви та її вірних, життя яких було прикорочено у значній мірі на Соловках. Там же у невідомому місці ворог Христа сховав у землю знеможене терпіннями тіло Благовісника України — св. п.Митрополита Василя Липківського.

Годі прикрити забуттям і сім мільйонів жертв Великого Голоду 1932-33 років, який став тяжкою глибою на душі кожного, що перебув ту страшну пробу. Та глиба затамувала віддих у наших дідів і батьків. Нарешті, — на брамах стародавніх наших церков ще і досі висять тяжкі замки...

Та годі далі перераховувати заподіяні Москвою нашому народові кривди. На мою думку, варто було б пригадати і наші провини, щоб яснішими став наш шлях у майбутнє.

Та, з допусту Божого Промислу, зникли з овиду у біжучому XX столітті великі імперії. Прийшла нарешті пора і на останню з них: „Московській червоній тюрмі народів". Цей факт ставить нас усіх перед неодзовною конечністю і обов'язком: — якнайскорше дійти до комасації і координації всіх сил нашої нації, як в Україні, так і поза її межами. У цю вирішальну пору ми — ієрархія, духовенство і вірні УАПЦеркви в діяспорі — вітаємо покликання до життя і дії Комітету за відновлення діяльности УАПЦеркви в Україні та прирікаємо йому нашу всебічну допомогу.

Нехай же Воскресший для нашого спасіння Христос обдарує нас усіх Своєю ласкою і щедротами, щоб наша праця у винограднику рідної Церкви була Йому вгодною, а українському народові пожиточною!

Журналістика...

(Закінчення зі стор. 2)

кої Імперії було також „божевіллям?" До речі, американська революція започаткувала процес розвалу колоніяльних імперій, який завершився у нашому столітті. Залишилася тільки послідня імперія, яка до 1917 року називалася царська Росія, а сьогодні це Совєтський Союз, який, як відомо, є союзом тільки на папері. Треба бути дійсно божевільним мрійником, щоб старатися за всяку ціну зберегти останню в світі імперію. Реально думаюча людина прийде до переконання, що неминучий історичний процес розвалу імперій остаточно прийшов і для російської імперії.

У цій самій статті автор називає Анджея Ґвязду, одного із провідників „Солідарности", „ренеґатом-провідником антикомуністичної, крайньо націоналістичної групи". Як бачимо слова доцільно підібрані, щоб викликати в англомовного читача неґативне враження, злучуючи слово „ренеґат" із поняттям „націоналіст". Сьогодні в час національних рухів внутрі Совєтського Союзу, американські „експерти" з Державного департаменту, як рівнож і політичні коментатори, залюбки послуговуються поняттям „етнічний". Деякі із згаданих експертів добре відомі українській громаді і навіть виступали перед нею. Майже зправила вони обороняють затримання існуючого стану в Східній Европі. Коли ж говорять про право на самовизначення, націй, то обмежуються виключно до балтійських країн.

Що уживання поняття „етнічний" замість правильного „національний" не є припадком, а роблене з розмислом, вказує семінар, який недавно відбувся в Інституті Кеннена для заавансованих російських студій. На згаданому семінарі, говорячи про „етнічні" заворушення Совєтському Союзі, порівняно їх до заворушень етнічних меншин в Еспанії і сказано, що совєтські власті студіюють тепер, як Еспанія поступає із проблемою басків. Далі, на семінарі було сказано, що совєтські (читай-російські) власті є зацікавлені у „пірамідальному розв'язанні етнічних проблем", тобто, щоб менші етнічні групи були опановані більшими, а на самому вершку піраміди самозрозуміло мав би сидіти „російський старший брат". Краще представити діялектичне баламутство, як це було зроблено на згаданому семінарі, здається тяжко. Коли так думають американські „експерти", то нагадується наша народна приповідка: „Хорони нас, Боже, від приятелів, бо з ворогами дамо собі раду".

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

МИХАЙЛО БУБНЯК, член УНС Відд. 490-го ім. Івана Франка в Ірвінґтоні, Н.Дж. помер 21-го березня 1989 року на 88-му році життя. Нар. 1900 року в Газелтоні, Па. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку дружину Анну і сина. Похорон відбувся 27-го березня 1989 року на Голливуд Семетері в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Чорномаз, секр.

МИХАЙЛО ЗАРІЧНИЙ, член УНС Відд. 281-го ім. Т. Шевченка в Байон, Н.Дж. помер на 69-му році життя. Нар. 1919 року в селі Кропивна, пов. Золочів, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дочку Віру Бобович, сина Петра і дочку Маряну Зарічну та 4-ох внуків. Похорон відбувся 10-го квітня 1989 року на місцевому цвинтарі в Гакензак, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР НИЧАЙ, член та довголітній секретар Відд. 106-го УНС ім. св. о. Миколая в Чикаго, Ілл., помер 17-го лютого 1989 року на 80-му році життя. Нар. 1909 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку гурт своїх земляків, шкільних товаришів та українську громаду. Похорон відбувся 21-го лютого 1989 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

АНДРІЙ БРОДИЧ, член УНС Відд. 106-го ім. св. о. Миколая в Чикаго, Ілл., помер 27-го лютого 1989 року на 80-му році життя. Нар. 1908 року в Україні. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дочок: Наталію Запаранюк з мужем Петром, Марію Сорес з мужем Іваном, Ольгу Іванців з мужем Іваном; синів: д-рів Володимира та Богдана, 13 внуків, 2-ох правнуків, брата Петра та сестру Еву Мудрик з родинами. Похорон відбувся 3-го березня 1989 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ПАНЬКО БУКШАК, член УНС Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й., помер 22-го січня 1989 року на 88-му році життя. Нар. 15-го червня 1900 року в Денисові, Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Стефанію Дворян з мужем Миколою, 4 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 25-го січня 1989 року на укр. кат. цвинтарі Св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Маріон Климишин, секр.

СТЕФАН КОЛІСНИК, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 11-го лютого 1989 року на 87-му році життя. Нар. 1901 року в Підгайцях, Раковець. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку сина Ярослава з дружиною і дітьми. Похорон відбувся 13-го лютого 1989 року на цвинтарі Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Татарський, секр.

МИХАЙЛО ДУДОК, член УНС Відд. 337-го ім. Івана Франка в Балтиморі, Мд. помер 1-го лютого 1989 року на 81-му році життя. Нар. 1907 року в селі Косовець, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку трьох синів — Григорія, Василя і Романа; дочку Марусю, 16 внуків і 4-ох правнуків. Похорон відбувся 4-го лютого 1989 року на цвинтарі св. Михайла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Садовий, секр.

ПАВЛИНА СТАХУРА КАНЬО, член УНС Відд. 218-го в Кемпбел, Огайо, померла 25-го лютого 1989 року на 71-му році життя. Нар. 10-го липня 1917 року в Джанставні, Па. Членом УНС стала 1945 року. Залишила у смутку дочок Павлю Ф. і Роберту Л., сестру Ольгу Бово і братів Стефана і Михайла. Похорон відбувся 28-го лютого 1989 року на укр. православному цвинтарі свв. Петра і Павла в Янгставні, Огайо.

Вічна Її Пам'ять!

Секретар